

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Scrúdú an Teastais Shóisearaigh, 2016

Ealaín, Ceardaíocht, Dearadh

Tionscadal

Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal

Le heisiúint do Mhúinteoirí Ealaíne agus d'Iarrthóirí
Déardaoín, 1 Deireadh Fómhair, 2015

Ní mór an Tionscadal seo a bheith críochnaithe faoi 3 Bealtaine, 2016

An t-íosmhéid ama a mholtar: 42 uair an chloig

300 marc

Roghnaigh **ceann amháin** de na téamaí a leanas do do thionscadal:

1. **Cad é mar atá an aimsir?**
2. **Na Séasúir**
3. **Ag dul i bhfolach agus ag dul faoi bhréagriocht**
4. **An cur amú ama is fear liom**
5. **Cad é a dhéanfadh na seanmháistrí de mo chomharsanacht?**
6. **Dán: Go Brách**

Ina sheanleaid go brách ar rothar corraiceach agus brocaire beag crosanta á leanúint go dílis.

Ina fhear céile go brách ag feadóireacht thart taobh amuigh den siopa éadaí a fhad is atá a bhean ag iarraidh ar scáthán a chur in iúl di go bhfuil sé sásta léi.

Ina ógánach go brách ag sceanadh an fhéir le bata nó le maide ar a bhfuil de spás glas in aice leis an eastát tithíochta.

Ina hiníon léinn go brách, ina stad ag an One Hour Photo, meangadh sásta uirthi leis an saol atá sí a chaitheamh le deireanas.

Ina cailín go brách ag iompú an mhála brioscán bunoscionn nuair a bhíonn sé beagnach folamh, blas aici ar iomlán an tsaoil, go dtí an ghrabhróg ghoirt dheireanach den cháis agus oinniún.

Ina thógálaí bricíneach go brách faoina sheaicéad ardfheiceálach, mála a lóin ar luascadh agus é ag clogáil isteach ag an mballa sliscláir.

Ina ndéagóirí go brách nach féidir leo dul thar taispeántas hataí gan ceannbheart áiféiseach a thriail sa siopa.

Ina bhuachaill scoile ard go brách, pónaí ina chuid gruaige agus cóta fada leathair air. Agus ina bhuachaill beag go brách, a chloigeann bearrtha go dtí an craiceann beagnach, toitín go cúramach aige mar a bheadh méar nimhneach.

Ina daile mná go brách, ag tarraingt tralaí siopadóireachta, ag moilliú le ticéad crannchuir a chuimilt mar a bheadh lampa Alaidín ann.

Ina máthair go brách, í i mbarr a céille – cúlhaiste an chairr ar oscailt, na guais-soilse ag caochadh, súil amach aici do ghardaí an tráchta – a fhad is atá a mac ag pacáil na ndrúmaí, é á thógáil breá réidh.

An gáire ag imeacht as go brách, bonn ar ligeadh dó titim agus é ag casadh go guagach le linn dó a bheith ag stopadh.

Go brách. Agus go deo. Fad a mhaireann sé.

Arna chur in oiriúint ó dhán le Dennis O'Driscoll

Treoracha do na hIarrthóirí

Ní mór do thionscadal a roghnú as an liosta téamaí thuas agus ní mór na **réimsí staidéir** a leanas a bheith ann:

- (a) **Staidéir dhéthoiseacha (2T)**
- (b) **Staidéir thacaíochta don 2T**
- (c) **Staidéir thríthoiseacha (3T)**
- (d) **Obair Roghnach**
- (e) **Staidéir thacaíochta don 3T agus don Obair Roghnach.**

D'obair dhílis féin a chaithfidh a bheith in ullmhúchán, i bhforbairt agus i gcur i gcrích do thionscadail agus ní mór do do mhúinteoir monatóireacht rialta a dhéanamh air i rith na bliana.

Déan do thionscadal a fhorbairt ó do théama roghnaithe. Tosaigh ag obair ó rud a fheiceann tú nó ó rud a shamhlaíonn tú nó ón dá rud in éineacht. Ní cóir a bheith ag brath ar obair a chóipeáil ná a rianú.

Is ceadmhach an obair do na **réimsí staidéir** a dhéanamh in aon ord is maith leat.

(a) **Staidéir 2T: Péintéireacht nó Dearadh Grafach**

Péintéireacht

Déan péintéireacht bunaithe ar do phointe tosaigh. Is ceadmhach úsáid a bhaint as meáin mheasctha. **nó**

Dearadh Grafach

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas bunaithe ar do phointe tosaigh:

- Póstaer
- Forchlúdach Leabhair
- Stampa Poist
- Clúdach Dlúthdhiosca
- Clúdach DVD
- Lógó
- Bróisiúr.

Ní ceadmhach do phéintéireacht ná do dhearadh grafach a bheith níos mó ná 59 cm × 42 cm (A2).

Is é ba chóir a bheith i do **Bhileog Ullmhúcháin** ná rogha de staidéir ábhartha ullmhúcháin don Phéintéireacht **nó** don Dearadh Grafach, a thaispeánann pointe tosaigh agus forbairt na hoibre. Cuir do Bhileog Ullmhúcháin i láthair ar thaobh amháin de bhileog de pháipéar líníochta dar toisí 59 cm × 42 cm (A2) ar a mhéad.

(b) **Staidéir thacaíochta do na Staidéir 2T**

Ba chóir do chuid **Staidéir Tacaíochta** a bheith i bhfoirm físe agus i bhfoirm scríofa, agus ba chóir go mbeadh baint acu leis an saothar 2T. Cuir do Staidéir Thacaíochta i láthair ar thaobh amháin de pháipéar líníochta dar toisí 59 cm × 42 cm (A2) ar a mhéad.

(c) Staidéir 3T

Dear agus déan saothar 3T bunaithe ar do phointe tosaigh agus bain úsáid as teicníc amháin ar a laghad díobh seo a leanas:

Múnlóireacht

Snoíodóireacht

Tógáil.

Ní cóir go mbeadh an saothar críochnaithe 3T níos mó ná 80 cm sa toise is mó.

Is é ba chóir a bheith i do **Bhileog Ullmhúcháin** ná rogha de staidéir ábhartha ullmhúcháin don saothar 3T, a thaispeánann pointe tosaigh agus forbairt na hoibre. Cuir do Bhileog Ullmhúcháin i láthair ar thaobh amháin de bhileog de pháipéar líníochta dar toisí 59 cm × 42 cm (A2) ar a mhéad.

(d) Obair Roghnach

Roghnaigh ceann amháin díobh seo, agus dear agus déan saothar ceardaíochta bunaithe ar do phointe tosaigh. Ní ceadmhach an saothar a bheith níos mó ná an uasmhéid a luaitear.

	<i>An Uasmhéid</i>
Baitic	59 cm × 42 cm (A2)
Blocphriontáil	59 cm × 42 cm (A2)
Eitseáil	59 cm × 42 cm (A2)
Leabharcheardaíocht	59 cm × 42 cm (A2)
Peannaireacht	59 cm × 42 cm (A2)
Bróidnéireacht	59 cm × 42 cm (A2)
Fabraicphriontáil	59 cm × 42 cm (A2)
Scáthlánphriontáil	59 cm × 42 cm (A2)
Fíodóireacht	59 cm × 42 cm (A2)
	<i>An uasmhéid in aon toise</i>
Miotalóireacht Ealaíne	26 cm
Snoíodóireacht	26 cm
Múnlóireacht/Teilgean	26 cm
Pacáistíocht	26 cm
Criadóireacht/Ceirmeacht	26 cm
Puipéadracht	60 cm

Is é ba chóir a bheith i do **Bhileog Ullmhúcháin** ná rogha de staidéir ábhartha ullmhúcháin don Obair Roghnach, a thaispeánann pointe tosaigh agus forbairt na hoibre. Cuir do Bhileog Ullmhúcháin i láthair ar thaobh amháin de bhileog de pháipéar líníochta dar toisí 59 cm × 42 cm (A2) ar a mhéad.

(e) Staidéir thacaíochta do na Staidéir 3T agus don Obair Roghnach

Ba chóir do chuid **Staidéar Tacaíochta** a bheith i bhfoirm físe agus i bhfoirm scríofa, agus ba chóir go mbeadh baint acu leis an saothar 3T agus leis an Obair Roghnach. Cuir do Staidéir Thacaíochta i láthair ar thaobh amháin de pháipéar líníochta dar toisí 59 cm × 42 cm (A2) ar a mhéad.

Mar leanas a roinntear an 300 marc atá ag gabháil leis an tionscadal:

- 75 marc – ULLMHÚCHÁN: taighde agus fiosrúchán ina n-úsáidtear meáin éagsúla
- 75 marc – FORBAIRT: staidéir a léiríonn céimeanna cruthaitheacha indibhidiúla
- 120 marc – CUR i gCRÍCH: na saothair chríochnaithe 2T agus 3T
- 30 marc – STAIDÉIR THACAÍOCHTA: obair fhíse agus obair scríofa a bhaineann leis an tionscadal.

1. Cuid an-tábhachtach de do thionscadal iad do chuid **STAIDÉAR ULLMHÚCHÁIN**. Iarrtar ort am a chaitheamh ag smaoineamh ar na téamaí ar an scrúdpháipéar sula ndéanann tú do rogha. Roghnaigh an téama is fearr a oireann duit féin. Déan an téama a léirléamh ar bhealach cruthaitheach ábhartha. Ní mór duit a bheith ábalta taighde cuimsitheach físe a dhéanamh ar ábhar do théama, mar shampla, leis an líníocht, le staidéir dhaite, le grianghrafadóireacht, le staidéir thríthoiseacha agus ar shlíe eile chun an méid a fheiceann tú agus a shamhlaíonn tú a chur ar taifead. Le linn duit sin a dhéanamh, cuirfidh tú ar fáil bailiúchán d'íomhánna agus de smaointe taighde a bheidh le forbairt ina dhiaidh sin agat. Ní mór duit úsáid a bhaint as do chuid íomhánna féin, idir rudaí a fheiceann tú agus rudaí a shamhlaíonn tú. Ní cóir a bheith ag brath ar obair a chóipeáil ná a rianú.
2. Is é is **FORBAIRT** ann ná na smaointe a chuir tú ar fáil le linn do chuid **Staidéar Ullmhúcháin** a thaiscéaladh agus a athbhreithniú arís agus arís eile ar bhealaí nua éagsúla de réir mar a théann do chuid oibre ar aghaidh. Ní mór duit do chuid oibre a athbhreithniú go rialta chun a dhéanamh amach cén rud ar éirigh leis agus cén rud nár éirigh leis. Cuideoidh sé sin leat a shocrú cad é an chéad rud eile a dhéanfaidh tú. Ba chóir go léireofaí san Fhorbairt cén tslí a dtagann do chuid smaointe agus teicnící chun cinn.
3. Leanann **CUR i gCRÍCH** do thionscadail ó na **Staidéir Ullmhúcháin** agus ón bh**Forbairt**. Is ag an am sin a dhéanann tú do shaothar 2T agus 3T. Is é atá i gceist sa **Chur i gCrích** ná a aithint cén rud a dhéanfaidh tú, agus cé na hábhair agus na teicnící is oiriúnaí chun do phlean a chur i gcrích ar an gcaighdeán is airde. Ní mór sin a dhéanamh ar scoil faoi mhaoirseacht do mhúinteora agus NÍ CÓIR an obair a thabhairt amach as an scoil.
4. Ba chóir go dtabharfadh do chuid **STAIDÉAR TACAÍOCHTA** léargas ar do thionscadal. Má dhéanann tú staidéar ar obair ealaíontóirí, ceardaithe agus dearthóirí ón am atá caite agus ón am i láthair, cuirfidh tú eolas ar an tslí ar oibrigh siad le téamaí agus le teicnící ar leith. Is féidir le **Staidéir Thacaíochta** a bheith i bhfoirm físe agus i bhfoirm scríofa. Ba chóir go mbeadh baint acu leis na próisis a bhíonn i gceist sa saothar 2T, sa saothar 3T agus sa chuid Roghnach den tionscadal, agus ba chóir go dtreiseoidís leo.

Rialacháin an Scrúdaithe

Ní mór duit obair dhílis de do chuid féin a chur i láthair mar thionscadal.

Ní mór do thionscadal a dhéanamh faoi mhaoirseacht do mhúinteora. Ní ghlacfar le tionscadal murar féidir le do mhúinteoir a dhearbhu gurb é d'obair dhílis féin atá ann.

Ní cóir go mbeadh toisí do shaothair 2T agus do shaothair 3T níos mó ná an uasmhéid a shonraítear ar an scrúdpháipéar.

Ní mór an teideal a chur ar gach mír den obair chun an téama roghnaithe a chur in iúl go soiléir.

Ní mór do scrúduimhir a bheith ar taispeáint go soiléir ar gach cuid den obair a chuirtear i láthair.

Cuir lipéad ar gach bileog a chuireann tú i láthair agus bíodh an teideal cuí ar gach lipéad. Ná húsáid ach na lipéid ghreamaitheacha a chuirfear ar fáil.

Ní cóir níos mó ná seacht mbileog a bheith sa Tionscadal, ar an Ardleibhéal agus ar an nGnáthleibhéal araon.

Ní cóir níos mó ná sraith amháin d'obair ealaíne a bheith ar gach bileog A2.

Ní cóir aon obair ealaíne a dhéanamh ar chúl aon cheann de na bileoga A2.

Ní mór na bileoga A2 a chur sa chlúdach a chuireann Coimisiún na Scrúduithe Stáit ar fáil don scoil.

Ní mór an saothar 3T a bheith ar barr.

Ní ceart an saothar 3T a chur i mbeartán ná i mbosca.

***Seicliosta don Tionscadal –
Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal***

1. Ullmhúchán don phéintéireacht *nó* don Dearadh Grafach
2. An Phéintéireacht *nó* an Dearadh Grafach críochnaithe
3. Staidéir thacaíochta don Phéintéireacht *nó* don Dearadh Grafach
4. Ullmhúchán don saothar 3T
5. An saothar 3T críochnaithe
6. Ullmhúchán don Obair Roghnach (2T *nó* 3T)
7. An Obair Roghnach (2T *nó* 3T) críochnaithe
8. Staidéir thacaíochta don saothar 3T *agus* don Obair Roghnach

An Teastas Sóisearach – Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal

Ealaín, Ceardaíocht, Dearadh – Tionscadal

Le heisiúint do Mhúinteoirí Ealaíne agus d'Iarrthóirí Déardaoin, 1 Deireadh Fómhair, 2015

Ní mór an Tionscadal seo a bheith críochnaithe faoi 3 Bealtaine, 2016